

Nr 17.

Ankom till riksdagens kansli den 4 mars 1938 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående förhöjt understöd till förre seminarieeleven B. E. L. Hellström.

I en till riksdagen avlåten, den 4 februari 1938 dagtecknad proposition nr 86, som hänvisats till bankoutskottets förberedande handläggning, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen medgiva, att till förre eleven vid folkskoleseminariet i Uppsala Bror Emil Leonard Hellström må från och med den 1 juli 1938 under hans återstående livstid från förslagsanslaget till diverse pensioner och understöd m. m. utgå årligt understöd med ett till 1,700 kronor förhöjt belopp, utan rätt för Hellström att därå åtnjuta dyrtidstillägg.

Sedan Kungl. Maj:t i proposition nr 181/1928 föreslagit riksdagen, att till Hellström skulle från och med den 15 februari 1927 under hans återstående livstid från allmänna indragningsstaten utgå ett årligt understöd av 500 kronor, utan rätt för Hellström att därå åtnjuta dyrtidstillägg, anmälde riksdagen i skrivelse nr 352/1928, punkten 64, att riksdagen bifallit propositionen.

Av den i ärendet förebragta utredningen framgick, att Hellström, som är född den 25 maj 1898, under en gymnastiklektion vid omförmälda seminarium den 15 februari 1927 drabbats av ett olycksfall, som lett till fullständig dövhets å båda öronen i förening med nästan fullständig saknad av lukt såsom för framtiden bestående men, vartill kommit en lätt grad av jämviktsrubbing, som vid nämnda tid ansågs komma att så småningom förbättras och gå över, att understödet åt Hellström, som saknade medel till sin försörjning, beräknats med tillämpning av de grunder, vilka gällde beträffande kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, därvid den för framtiden bestående nedsättningen av hans arbetsförmåga uppskattades till 55 procent, samt att, om hänsyn tagits jämväl till berörda jämviktsrubbing, nedsättningen i arbetsförmågan bort uppskattas till två tredjedelar av normal arbetsförmåga.

Sedan det visat sig, att jämviktsrubbingen skulle komma att bestå för framtiden, föreslog Kungl. Maj:t i proposition nr 56/1934 riksdagen medgiva, att till Hellström finge från och med den 1 juli 1934 under hans återstående livstid från ordinarie förslagsanslaget till diverse pensioner och understöd m. m. utgå årligt understöd med ett till 1,200 kronor förhöjt belopp, utan rätt för Hellström att därå åtnjuta dyrtidstillägg.

Sistnämnda understödsbelopp hade föreslagits av statskontoret, som i utlåtande den 31 mars 1933 anfört, att det förefölle statskontoret, som om bestämmelserna i lagen den 17 juni 1916 (nr 235) om försäkring för olycksfall i arbete skulle kunna i viss mån tjäna som ledning vid beräkandet av skäligt

understöd åt honom. Under antagande att sökanden såsom folkskollärare kunnat påräkna en årlig avlöning av 3,000 kronor, skulle han med tillämpning av nämnda lag hava vid en nedsättning av arbetsförmågan med två tredjedelar erhållit en livränta av ungefär 1,330 kronor om året. Ett till 1,200 kronor reducerat understödsbelopp för år — utan rätt att därå uppbära dyrtidstillägg — torde enligt statskontorets mening med hänsyn till omständigheterna i det föreliggande fallet icke kunna anses oskäligt.

Riksdagen biföll Kungl. Maj:ts ifrågakvarande, på statskontorets utlåtande grundade förslag (skrivelse nr 278/1934).

Genom särskilda beslut den 16 januari 1935, den 3 januari 1936 och den 4 januari 1937 fann Kungl. Maj:t av Hellström gjorda ansökningar om förhöjt understöd icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Statskontoret har i anledning av en av Hellström i september 1937 gjord förnyad ansökning bland annat anfört:

Då frågan om storleken av sökanden tillkommande ersättning varit föremål för upprepade förnyade omprövningar, syntes det tveksamt, huruvida den av sökanden nu gjorda framställningen borde föranleda någon ändrad inställning från Kungl. Maj:ts sida.

Utgångspunkt för bestämmandet av Hellströms nuvarande årliga understöd å 1,200 kronor hade varit att Hellström som folkskollärare kunnat räkna med en årlig inkomst av omkring 3,000 kronor. Såsom sökanden framhållit i föreliggande framställning, syntes emellertid detta inkomstbelopp vara väl lågt uppskattat. Folkskollärares inkomst å billigare ort enligt vid tidpunkten för olycksfallet gällande bestämmelser torde nämligen böra beräknas utgöra omkring 3,500 kronor i begynnelselönen och 4,600 kronor i slutlönen eller sålunda i genomsnitt, under hela tjänstetiden något över 4,000 kronor. I händelse av tillmötesgående av den av Hellström gjorda framställningen syntes understödet böra beräknas i förhållande till nyssnämnda medelinkomst.

Under ovan angivna förutsättning skulle alltså riksdagens medgivande böra utverkas, att det till Hellström utgående understödet finge, lämpligen från och med den 1 januari 1938, höjas med 500 kronor för år och sålunda från och med nämnda tidpunkt utgå med ett till 1,700 kronor förhöjt belopp.

Utskottet.

Med hänsyn till vad i ärendet förekommit har utskottet icke ansett sig böra motsätta sig det nu föreliggande förslaget angående ytterligare förhöjning av det till Hellström utgående understödet. I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag torde förhöjningen böra beräknas från och med den 1 juli 1938. Utskottet hemställer alltså,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts förevarande proposition.

Stockholm den 4 mars 1938.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 16.